

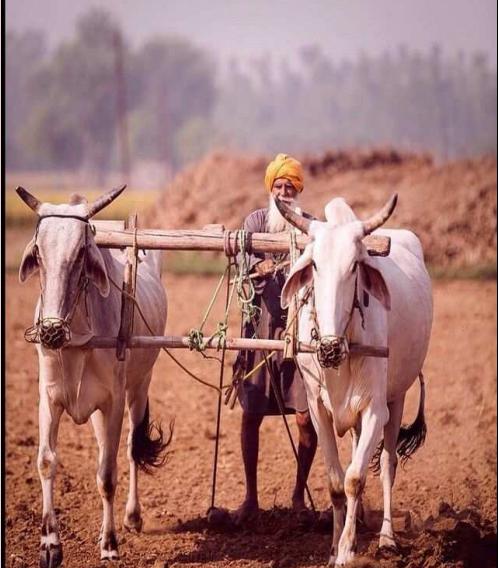

ਸਾਹਿਤ ਰੂਪ-ਕਹਾਣੀ

ਲੇਖਕ-ਡਾ.ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ੳ) ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿੱਤ-ਨੇਮ ਕੀ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ- ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਹਰ-ਰੋਜ਼ ਚਾਰ ਵਜੇ ਉੱਠ ਕੇ ਪਸੁਆਂ ਨੂੰ ਪੱਠੇ ਪਾਉਂਦਾ, ਪਾਣੀ ਗੋੜ ਕੇ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਦਾ, ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਖੁਰਲੀ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਮਾਰਦਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਲੱਸੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਵਾਜ਼ ਦਿੰਦਾ। ਇਹ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਿੱਤ-ਨੇਮ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ(ਅ) ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵਖਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ- ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵਖਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਰਾਤ ਦੀ ਬਣਾਈ ਸਕੀਮ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ੳ) ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਦੀਦਾਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਸਨ?

ਉੱਤਰ- ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵਖਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ, ਹਰ ਵੱਟ-ਬੰਨ੍ਹੇ ਤੇ ਗੇੜਾ ਮਾਰਨਾ ਤੇ ਫਸਲ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਆਦਿ ਖੇਤੀ ਦੇ ਢੰਗ ਤਰੀਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਪੂ ਤੋਂ ਸਿੱਖੇ ਸਨ।।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਸ)ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤੰਗੀ-ਤੁਰਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦੱਸੋ ਕਿਵੇਂ?

ਉੱਤਰ-ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਦੋ ਮਾੜਾਂ, ਇੱਕ ਗਾਂ ਤੇ ਨਗੌਰੀ ਬਲਦਾਂ ਦੀ ਜੋੜੀ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਤੰਗੀ ਤੁਰਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਹ) ਧੰਨ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ?

ਉੱਤਰ-ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਸਾਦਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫਾਹਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਧੰਨ ਕੌਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ(ਕ)ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਦੋਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਿਹੋ-ਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ- ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਸਿੱਧਾ-ਸਾਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਦਾਜ਼ ਦਹੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਖ) ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੇਤ ਦੀ ਫਸਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਕਿਉਂ ਖਰੀਦਦੇ ਸਨ ?

ਉੱਤਰ- ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਦੇਸੀ ਖਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਵਗੈਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛਿੜਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਫਸਲ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਖਰੀਦਦੇ ਸਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ(ਗ) ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੀ ਵਿਚਾਰ ਸਨ?

ਉੱਤਰ- ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੁੱਖ-ਬੂਟੇ ਲਾ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹਰ-ਭਰਾ ਰੱਖਣ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੁੜ੍ਹੀ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ(ਘ) ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਲਈ ਕੀ ਸੁਨੇਹਾ ਲਿਆਇਆ ਸੀ ?

ਉੱਤਰ- ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਲਈ ਸੁਨੇਹਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਆਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਦਸ ਵਜੇ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼ਬਦ-ਅਰਥ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਪੜ੍ਹਨਗੇ ਅਤੇ ਸਮਝਣਗੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ:

1. ਟੁਣਕ-ਟੁਣਕ- ਬਲਦਾਂ ਦੇ ਗਲ ਪਾਈਆਂ ਟੱਲੀਆਂ ਟੁਣਕ-ਟੁਣਕ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

2. ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਹ-ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ ਤੇ ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਹ ਵਾਲੀ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚ ਯਕੀਨ ਕਰਦਾ ਸੀ।

3. ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫਾਹਾ ਲੈਣਾ- ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮੁਤਾਬਿਕ ਹੀ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੀਸ ਵਿੱਚ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਫਾਹਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ।

4. ਧੁਨ ਦਾ ਪੱਕਾ ਹੋਣਾ- ਧੁਨ ਦੇ ਪੱਕੇ ਲੋਕ ਹੀ ਮੰਜ਼ਲ ਤੇ ਪੁੱਜਦੇ ਹਨ।

5. ਤਾਰੀਫ ਕਰਨਾ- ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਾਰੇ ਤਾਰੀਫ ਕਰਦੇ ਹਨ।

5. ਸਵਖਤੇ- ਮੈਂ ਹਰ-ਰੋਜ਼ ਸਵਖਤੇ ਉੱਠਦਾ ਹਾਂ।

6. ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਗਿੱਠ ਉੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ- ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਸੁਣ ਕੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਗਿੱਠ ਉੱਚਾ ਹੋ ਗਿਆ।

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ:-

**ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਸਟਰ
ਸਰਕਾਰੀ ਮਿਡਲ
ਸਕੂਲ, ਦੇਧਨਾ
99886-43700**